

Edasi

KunIntuste ja tellimiste hinnad	
KunIntamine	Tellimine
eksmel 1lt. 3 r. ful.	Ginnades 1 fuu — 1 rbl.
viimafel 1 " "	aasta — 11 rbl.
teftmistel 6 " "	Maal 1 fuu — 50 kop.
E-har. ajut. 20 f. "	aasta — 5 rbl. 50 kop.
E-riiast 20 fite liitmetele ja kollet tellides 15% odavam.	

8. aastat

De-Monzie Prantjuse walit- fuse plaanideft.

Herriot otsib wäljapääsu.

Paritiist, 4. apr. Ujarijaniffe jutule wõttes ei awalbanud de-Monzie neile oma plaane. Tema teatas ainult lühidalt, et saab püüdma rahvuslikku lepitust ja hoiab raskelt rõhuvate maffude päälapanemiseft.

Et aga walitfus kawatseb lähemal ajal parlamendile efitada iihetordse maksu eel-
nõu kapitlaali pääle, millega tahetaffe
kümne aastä jooksul 80 miljardi franki
sisse wõtta, siis wõib küll kahelda, kas
de-Mongie juudab oma lubadust raskete
maksude mittepäälepanemist täita.

Parempoolest saaditud töttawadki sele-
 tama, et ehkordbe maksu päälepanemine
 kapitaalile olla meeleus. See wiia Brant-
 summaa fise- ja wälispoliitilijelt katastroo-
 filisse seisukorda.

**De-Monzie jutnadjamine Arasjini
ja Natowskiga.**

Pariisist, 4. apr. De-Monzie kais
S. N. W. Riibu saatkonnas ja kohtas
sääli Prassini ja Nakowskiga.

Siidelaup wiljakostuotmise raionidele.

2. aprillil wõttis S. M. W. Liibu riit-
liku planeerimise komisjoni presidium
wastu järgmise plaani puuwillase riid-
ega warustamiseks wilja ja tooreainete
walmistawatele raioonidele kolmandal ma-
janduse weerandaastal. Iga kuu peab
11 raiooni weetama 1.024 wagunit riide-
laupa, nende hulgas Ukrainale 250 wagu-
nit, Kesk-Aasia 170 wagunit, Siberi ja
Pohja-Kaukaasia igasse ühte 120 wagunit,
Uurali 110 wagunit. Riitlikudele ja koo-
peratiivsetele organisatsioonidele peab
riidelaupa müüma tingimustel, mitte üle
25 protsendi kõhe äramakstes ja mitte
wähem 45 päewa laenua.

ništab iše, et ta on kasutanud Blutrauchi
raamatut „Enamlased“, et hirmutada
mõnda süüalust eeluurimisel.

Prokuröör astub kaitseja Rosenfeldti ettepaneku vastu välja, et kutsuda tunnistajaid Moskvas, kes selgeks teevad, et Šchipova sõitis esimest korda Saksamaale oktoobrikuul 1923 a. ja 17. aprillil 1924 a. pööras Moskva tagasi.

Täna lõpeb tunnistajate üleskuulamine ja algab prokurööri kõne.

Prokuröör algas oma kõnet teadama-
daga, et kompartei kirjutas „oma inimes-
tele“ ette valkida, kuipalju see võimalik
on ja kõik ajada „juure teadmatuse“ pääle.
Prokuröör nõuab Stoblewskile surma-
nuhtlust ehk 15 aastat karmi tüüri sul-
gumist kõigi õiguste kaotamisega ja Jelis-
Neumannile surmanuhtlust ehk 7 aastat
karmi tüürmis kinnistumist kõigi õiguste
kaotamisega.

Sadouli afi.

Urleaništ, 5. apr. Kohtu istang oli
ge tormiline ja tema ajal tuli ette mitu
misti wahetuhtumist ning teda kaitfestati
mitu korda.

õnawahetuse taite ja lohtu eimehe ning
profurööri wahel.

Pärast rõhutab Breton uuesti selle
pääle, et kohtupidamine ei ole õige ja
nõuab remideerimise ettevõtmist. „Tat-
taste ainult 1919 a. kohtuprotsessi,
— ütles Breton, — teie tahate teda lihtsalt
surmata, kuid mitte tema üle kohtu mõista!“

See teadaanne tekitab lohtusaalis suurt ärevust, mille pääle fattestatatse lohtupidamine.

Revolutsiooni ajal Wenemaal elanud
tunnistajad näitavad ära, kui palju kasu
tõi Sadoul Brantsuse kodanikkudele.

**Talupoegade ülestõusmine
Rumeenias.**

Viinist, 4. märtsil. Terwe rea Ru-
meenia raioonides puhkes lahti talupo-
gade mäjs sunduslikult wäikeste maagalade
wõrandamise pärast. Talupojad, kes
warustatud wiigladega, wõitattega ajawad
maakommisjoni liikmeid taga. Sandar-
ma ja talupoegade rühmade wahel olid
kõrwapõrked.

**S. R. W. Liidu uus täieõigus-
lik esitaja Itaalias.**

Ametühinaste üleliidulise fest- nõuogu saatkond Londonis.

Londonist, 4. apr. Ametiühffuste ülestiibulise teistnõufofu faatkonna ja Inglise trade-unionide päänõufofu nõupida- mine on eesmaspäewal, 6. aprillil. Sähemaib päewi kasutab faatkon üffikuib trade-unionie waatamas käimiseks Bramly (trade-unionide päänõufofu sekretäari) faatet. Ajalehed waitiwad sellest täiesti.

Beel üts önnetus föelaewan-
duses.

Berliinist, 4. aprillil. "Stinnesi"
 söetawandusest Eszenis töstemasina
 mitte korrasoleku tõttu kukkusid 70 söe-
 kawajat kawanduse põhja. Seni on
 wäljatoodud kaks surrut inimest ja palju
 haawatuid. 11 inimest on weel kawand-
 use põhjas.

Sulaste mahalaistmine Poolas.

W a r s a w i s t, 4. märtsil. Kartuži
külas, endises Saksamaa Pöolas, lastsid
sõdarmid maha streikivaid põllumajan-
duse töölisi. On haavatuid ja surnuid.

„Rahvusvahelisel revolutsioonis on lõpp“.

Kommunistliku Internatsionaali täidejaatava komitee laendatud koosolek märkis oma viimastes otsustes, et kapitalismil on teataval määral juba läinud kõveneda, välja ronida kriitilise kriitilist.

Kommunistid ei ole kunagi filmi kinni sulunud töelikkuse ees, kui mõru see töelikkus mõnikord ka ei oleks. Meil ei pruugi karta töelikkust, sest tulevit, vaatamata kõikide raskuste ja ohvrite päale, mida töölisklassil veel kanda tuleb, on ikkagi meie töörahva, kommunistide päralt.

Meie ei warja juba töeliku, et kapitalismil forda on läinud ennast vähe kindlustada. Gaige palgedele hakkab uuesti puna ilmuma. Kuid kas võib see terwenemine kestev olla? Ei. Kapitalism ei saa kunagi oma teist noorust üle elada, sest ajaloo ratast on võimata teistpidi käima panna.

Kapitalismi ofaline kõvenemine praegusel filmipilgul on ka samal ajal wastolude kuhjamise ajajärguks.

Saksamaa, latutades oma tööstust, läheb vastu uuele mõistlusele Inglismaa ja Prantsusmaaga. Inglise asumaades kääriv rahvuslik liitumine ähwardab alust lüüa Inglise vägemusel. Ameerika „sõjakäik“ Euroopa, Põhja-Ameerika ühisriikide minel „rahvusvahelise poliitika teele tähendab Ameerika paratamata kokkupõrkamist Inglismaaga.

Mida tugewam on praegu kõigil kapitalistlikudel riikidel püüe kuhjamiseks, mida halastamatum on kapitalistlik turamine, seda hävitavam saab eesolew kriis olema. Rahvusvaheline kodanlus ei leia kunagi sarnast teed, mis teha hütatusest välja wiiks. Veel ei ole võimalik olewad klassid sarnaseid rahusedelisi üles leidnud, mis oleks võinud töölisklassi muuta kapitali igaweseks orjaks.

Wähemalased mängivad ja tantsivad. Nad on ju kapitalismi sõbrad ja teenrid. Nad on ju enestega täiesti rahul. Kommunistid olewat kaotanud. Nemad, vähemalased, olewat ju alati ette kuulutanud, et rahvusvahelisel revolutsioonis kunagi olla ei saa. Enamalased olewat oma rahvusvahelise revolutsiooniga sisse kukkunud.

Töölised pööravad põlgusega sarnastele sotiaalistlikkudele kiibutustele selja. Wähemalaste „ettekuulutusel“ ei ole töölisklassile sugugi uued. Nad kuulustasid ju 1905 a. samuti ette, et see on Venemaal viimane revolutsioon. Wäljamaa vähemalased kuulustasid imperia-

Ulestutse Leningradi tubermangu asunduste organisatsioonidele ja asunikudele.

Suwi läheneb. Nagu läinud aastal, nii on kawatjus ka tänawu maal laiemaid rahwapidusid korraldada. Eesmärgiks on pidustusi niimõrd laialiselt toime panna, et nad igale asundusele lähedal ja kättesaadawal oleksid. Kuid olemas on veel kogu rida raskusi, mis seda eesmärki niipea tabada ei lasse. Tänapäevased rahwapidud on kolmes kohas ette nähtud — Punases-Struugis, Kikerinos ja Dudomas. Need kohad on enam-wähem l. spunktidels, kuhu ligipääsemine isearanis raskel ei ole.

Kas on aga sarnased rahwapidud tarwilikud? Kas ei nõua nad siiski küllalt asunikude energiat, mis mitte asjata raisatud ei tohi saada? Need on küsimused, mis senini nii mõnegi asuniku pidude wastu erapooletuks on jäänud. Et nad tarwilikud on, seda ei wõiks wist keegi jätata. On ju maa nii kultuurilise arenemise kui ka ühistöö mõttes veel koguni algastmetel. Iga asuniku elab juuremat osalt veel oma ette, finni elu.

Sarnane kinnine elu ei anna ka waimilisele ja kultuurilisele arenemisele tõuget. Rahwapidud, kuigi nad eeslugu ainult forda aastast korraldatakse, pühawad alust luua ühisele koostöötamisele, pühawad sellele koostöötamisele veel juuremat ulatust anda, seda ka linnaga ühendades. Nad on elusa sideme loojad eestlase asunikude eneste wahel ja asunikute ja linna wahel. Ja eadsi. Kas ei too sarnased pidud asunduste ühisele elule wärskust, kutsust, uut jõudu, uut tahtet oma elu ilustada, teha tõsta, talle kultuurilist kuhu ja nagu anda, teemas tulewikus tugewust, ülsmeelt ja arenemist näha, mis sünnib asunikute hulka ühisele jõul ja nõul! Rahwapidud peawad asundustes rahwapihadeks muutuma, mida igaüks, nii noor kui wana, igaüks ootab ja mille ettevalmistust noored ja wanad, mehed ja naised ühiselt oja wõtawad. Nad peawad rahwapihadeks, rahwa-

juwepühadeks olema, mis kogu rahwa üldameasjaks, millele raisatud jõud ilalgi kaduma ei lähe. Rahwa enese jõud!

Kui neid pidustusi senini linnast juhitud, siis mitte sellepärast, et meil ainult mõttes oleks linna kstiga maale minna. Kui see ka osalt soowitaw on, siis ei tohi see aga päädmõtteks saada. Meie juhime ja korraldame seda sellepärast linnast, et maale eeslugu abiks olla, teha kassa aidata. Tulewikus peab korraldus ja juhtimine maa enese käes olema. Nagu senini kirikupühad rahwa enese algatusel on olnud, nii peawad tulewikus **rahwapihade**, meie ütleme — **rahwapidustused** rahwa enese algatusel jündima. Maal peistib hiigla jõud. Seda jõudu on tarwis loondada, teha organiseerida. Ja siis raiub ja rühib ta ise. Oma kaasabit ei ütle linn aga ilalgi lahti. Eesimehe kutse päale oleme teile abiks.

Kuidas tulewased rahwapidud ännestawad, see ripub ära juurelt osalt maast enesest. Meie ei tea veel, kui diged on teated, mis räägitawad, et nii mõneski kohas (Punases-Struugis, Masnikowas, Wana-Buuras ja Kikerinos), kus läinud aastal laul wahwalt kõlas, tänawu wailus on. Peats see tõesti nii olema, siis ei ole hilja ettevalmistustele asuda.

Igaasugune loodus, hoolimatus ja ületõus tuleb eemale peletada. Maa kultuuriliseks! — selle hüüdnä al olgu kõikide arusaajate asunikute jõud mobiliseeritud, ühte tõmmatud. Eesolewad rahwapidud peawad sellele oma kinnituse andma.

Selleks otstarbeks kutsume üles kõiki maa poliit-hariduslikke asutusi, koolisid, õpetajaid ja asunike ühisele energilisele tööle, tööle, mille wilja meie **rahwapidudel lõikame ja maitseme**. Argu olgu see lõikus tehaw, waid täitku ausasti ja suurwiiliselt need lootused, mis rahwapidustustele paneme.

Korraldawa komisjoni büroo.

litsliku sõja ajal, et see sõda on viimane ning selle sihts on töörahwa wabastamine, päale sõda wõitaw töörahwas julgelt ja wabalt elada jne. Kuid kõik need „ettekuulutusel“ lätsid lühia. Samuti sünnib ka selle vähemalaste juue „ettekuulutusel“. Klassiwoitlus ei peata. See läheb ikka eadsi ja murrab omale

teed mitte ainult üle vähemalaste päade, waid ka üle kapitalismi päa.

Rahvusvaheline revolutsioon ei lähe niisugust sirget teed mööda, nagu meie tahaksime, kuid ta tuleb ja jõuab kätte. Maailma töölisklassi ülesanne on ettevalmistada tema tulekut „kõikide ja iga-suguste tingimuste juures.“

Nõutogude maalt.

W. J. Lenini kogutööd Walgewene keelde.

Walgewene riiklik kirjastus lasseb lähema ajal välja 5 raamatut W. J. Lenini kogutööd ja Leninist Walgewene keeles. Üldse lastakse käesolewal aastal välja 16 raamatut — 180.000 eksemplaaris.

Punase lipu autäht Euganski proletariaadile.

Euganskist teatatase, et 15. aprillil on pidulik Punase lipu autähe üleandmine Euganski proletariaadile.

Marteni ahju käimapanemine.

Selaterinoslawist jaadud teadetel panakse neil päewil käima Lenini nim. tehases (end. A. Schodnas) remonteeritud Marteni ahi nr. 3, walmistusega 5.000 puuda õõ-päewas.

Talupoegade kooli korraldamine.

13., 14. ja 15. aprillil peetakse tubermangu rahwahariduse osakonnas talupoegade noorsoo koolitööliste tubermangu konverentsi. Konverentsist wõtawad osa päale pedagoogide, õpilaste ja rahwahariduse tööliste, maa organide, kooperatsoonide, haridustööliste ametiühjuse, maa- ja metsatööliste ning kultuur side ühijuste esitajad.

Kuifama on kutsutud talupojad — õpilaste wanemad, kes töötawad kooli nõutogudes.

Wõlg lurali koolitõpetajatele.

Swerdlowskist teatatase, et palga wõlg lurali koolitõpetajatele ulatab 60.000 rubla päale. Haridustööliste oblasti komitee tegi ringkonna ametiühjuse büroodele ettepaneku wiitmata likwideerida wõlad, wõttes tarwitusele otustawad abinõud kuni tohtuse andmiseni iistuid, kes wiitawad palga wäljamaksimist.

Tööliskate nooriku suwile puhkusele.

Leningradi kub. haridusosakond ja terwis-hoiu osakond tunnistasid tarwilikust laendada juwemajadesse wabriku-tehaste ja kutsehariduse koolide õpilaste jaotamist. 2500 asemel kawatatakse jaata 3500 alaealisi.

Tõsteti üles küsimus, kust raha jaada tööliskoorsoo paremini toitmiseks.

Rahwamajandus.

Loomakaswatuse tagajärjed 1924 a.

Põllutöö komisjariaadi andmetel andis looma kaswatuse tõuju wõrrelles läinud aastaga, lestmijelt juurte jarmloomade päält 21,1 protj., lammaste kaswatuses — 24 protj., jeatkaswatuses — 83,1 protj., fulgloomade pidamises — 100 protj. Utsi-

Ameerika fascistid.

D. Tumannõi juhusterikas jutustus.

Tõlkinud W. R.

VIII.

Klu-Klux-Klan tungib päale. Saladuslik kadumine.

See sündis väljaspool Townsherret. Aga Townsherre ise, surnud, ilma liikumise ja eluta, pimedate walgustamata uulitsatega õhtuti, elas sel ajal oma weidrat ja mittehariiliku elu.

Wäikekodanikud-ametnikud, wäiksed kaupmehed, kaupluse ja etewõtete teenijad, — istusid aralt kodus, ei näidanud end uulitsal ja ootasid endist rahulist aega. Politsei oli tegewusest — töölised pidasid end rahuliselt ülewal, waatamata politsei palawast soowist sarnast ettekäänat saada, mis õigustaks rüüstamist nende kallal.

Kuid seda enam tundus, et seisukord warsti muutub.

Algas streigi teine nädal. Streikijad nälgisid, kuid pidasid kindlasti wastu. Streigikomitee ühes Krasnowiga wõttis kõik oskuse kokku, et hulga meeleolu ülewal hoida. Korraldati miitinguid, kus esinesid kümnend töölised, kes kutsusid üles lõpuni wõitlema.

Ja siin näitas Klu-Klux-Klan uuesti, milleks tema sünnis.

Caesar René, suurepärase kõnemehe, ühel esinemisel karjus keegi kõnelewa lähedal olew mees: «Anna neegrist koerale!» ja tappis kolme rewolwri pauguga René ning kadus ise rahwa hulka. Teine kord oleks Krasnow peaaegu surma saanud pistoda löögist, mida veel wiimasel silmapilgul suutis kõrwale lüüa kõrwalseisew seltsimees. Politsei pidas end weidrat

ülewal: kommissar, kes igal miitingul wiibis, kasutas igit tühisemat märkust, et kõnepidajalt sõna ära wõtta. Korra suutis Peterson waewalt pääseda arrestist. Otsustati miitinguid korraldada ööseti, eemal politsei walwawast pilgust. Koosolekuid peeti lagunud kiwimurrus, linnatagustes rahwa jalutuskohades, linnaäärsetes parkides ja aedades.

Lahkuti õige hilja — mõnikord kestsid kõned ja waielused kuni koiduni. Samal ajal algasid nimelt kõige saladuslikumad sündmused.

Iga kõneleja, kes kuidagi erines millegagi oma esinemisel, kadus jäljeta samal ööl. Esimesena kadus noor tööline-kommunist, kes pidas suure agitatsiooni kõne miitingul kiwimurrus. Ema ootas teda asjata kodu sel ööl, samuti ka järgmistel. Kõneleja kadus jäljeta. Kahe päewa pärast kadus teine — luksepp, kel samuti sai osaks tormine kiiduawaldus päältkuulajate poolt, aga järgmisel päewal pööras streigikomitee esimees Peterson kokkugunute poole miitingul linnataguses aias, kutsudes neid rahule ja lubades selgitust leida saladuslikkudele kadumistele. Chiply-Street ja Street-Otayli — kahe kesklinna uulitsanurgal lahkus tema seltsimeestest, kes teda saatsid miitingult.

Tema korter oli säält wiis sammu eemal, suure mitmekordse maja nurga taga. Kuid Peterson ei jõudnud selleni. Tema kadus jäljeta, nagu kadusid tema eelkäijadki.

Seltsimees Krasnow istus wäikeses restoraanis kesk tühja saali, milles seisid reas neljanurgelised wäiksed lauad, ja püüdis nuri noaga lõigata tallanaha kõwadustbeefsteaksi. Uks prahwas lahti ja täheladuja Peter James peatus Krasnowi ees, hingeldades teatades temale uuest kadumisest.

«Kuidas? Peterson?» Kahwel kukkus Krasnowi sõrme wahelt.

James laskus lootusetult Krasnowi kõrwale toolile.

«Jah, tema on kadunud. Meie lahusime temast otse tema maja ukse ees. See oli kell neli hommikul. Ja tema kadus, kadus jäljetalt.»

«Kuid wõib olla ilmub tema veel, Peter? Nüüd on keskpäew.»

«Seltsimees, tema ei tule». James haaras kramplikult liigutatud Krasnowi käe. «Tema ei tule ei täna, ega hommen, ei kunagi. Mingisugused saladuslikud jõud kiusawad meid. Mina olen marksist, ei usu mingisuguseid tondilugusid, kuid see käib minu mõistusest üle. Töölised ei taha enam wõidelda. Mina ei kahelnud seni, aga nüüd... Mõistate, mina hakkam kartma, Krasnow!»

«Peter, rahunege! Need on Klu-Klux-Klani tembud, nemad tahawad meie streiki murda. Kuid meie peame lõpuni wastu pidama. See streik annab eeskugu kõigile ühisriikide töölisklassile. Veel kolm päewa ja trust peab meie tingimised wastu wõtma.»

«Töölised nälgivad. Muidugi, nemad wõiksid veel ühe nädala wastu pidada. Kuid need hirmsad kadumised!»

Krasnow tõusis püsti.

«Kuulge mind, James. Seda asja peab selgitama. Mina asun selle juure. Meie peame asuma awalikku wõitlusse. Täna on määratud uue komitee walimised. Päale walimiste ütlen mina mõned sõnad ja esinen wõitluse abinõudega. Ja kui see ei aita...»

«Teie tahate rääkida, seltsimees Krasnow? Kuid teiega kordub sedasama mis teistega. Teie kaote!»

Krasnow ei wastanud. Tema laskis käe palitu tasku libiseda ja tõmbas selle säält uuesti välja. Loojaminewa päikese paistel hekkis kaheksalaenguga browningi sinine teras.

(Järgneb).

tute raioonide järele jaguneb see töus: suurte farwloomade päält kuni 40 protf., keafawatuses kuni 100 protf., lammaste kaswatuses kuni 110 protf. Paljudes raioonides seifab loomakaswatus enneföja-aegfel kõrgufel.

Kiwiöde tööstus weebuarikuul.

Weebuarikuus wöifime märgata faagi fuurenemist. Ule S. N. W. Wiidu faadi kiwiöft 1.039.407 tonni, 995.218 tonni wastu jaanuarikuul. Suurenemine on 4,4 protf. Weel rohtem ifeloomustub faagi fuurenemine kui waadata andmeid, mis ifeloomustawad faati ühes tööpäwas. Jaanuaris oli see arw 39.809 tonni, weebuaris — 43.308 tonni, f. o. fuurenes 8,8 protf.

Wäga huwitawaks edasiföudmifeks tähendatud kuul wöime nimetada oma tarbeks minewa kütteinete tuntawat wähenemist.

Kõigis raioonides see wähenemine wäljendus 5,2 protf., 140.812 tonnif jaanuaris kuni 140.812 tonnini weebuaris.

Uleminnes fõewäljaweo ifeloomustamifele, peab tähendama, et webu wähenes lumetuisfude päraft. Ulfse weeti jaanuaris wälja 902.375 tonni ja weebuaris — 712.379 tonni. See wähenemine tuleb panna juft Dooni kiwiöde wäljaweo wähenemife arwele, seft fääl wähenes 215.404 tonni wõrra. Teifed raioonid fuurendasid aga wäljawebu, fiiski mitte nii tuntawalt kui faati.

Kaubalaewastifu korraldamine.

Päämetalli walitfufesse anti Põhja tööstufe büroo poolt meie kaubalaewastifu laewade ehitufe program. Uhendufe pidamifeks wäljamaa laewadega nühafse ette ehitada 113 weolaewa, 750 kuni 10.000 tonni mahutawufega. Need laewad on ettenähtud fõitmifeks Arhangelski, Londoni ja Rufta mere wahel.

Leningrabi, Inglismaa ja Hamburgi wahel faats fõitma üfs kaubareififjate laew 2.600 tonni mahutawufega ja 2 weolaewa 1.650 tonni mahutawufega kumbfi.

Walgel merel ja Jäämerel nühafse ette ehitada 4 reififjate-kaubalaewa 300 kuni 850 tonnifife mahutawufega.

Kange-Jda jaoks kawatfetatfe ehitada 6 purje-mootor laewa 300 tonni mahutawufega igauks ja 16 kauba-reififjate laewa 800 kuni 2.800 tonni mahutawufega.

Mufta ja Njowi merede jaoks on ettenähtud ehitada 35 weolaewa 800 kuni 1.600 tonni juured, 3 madala põhjaga laewa 2.000 tonni mahutawufega, 4 reififjate-kaubalaewa 150 kuni 500 tonni, 2 posti-reififjate — 400 tonni kumbfi ja 7 posti-reififjate laewa 1.000 tonni igauks.

Ühendatud tööstufe, kaubandufe ja transpordi pant.

Leningradis tööteti üles küsimus panna tööstuspanf uutele aluftele. Pääle kaubandufe ja tööstufe, kuuluks panga alla ka transport.

Sel kombel on wõimalif lihtjufstada fuurem oja arwetest tööstufe ja transpordi wahel. Selle tagajärjel wäheneb nõudmine uute rahamärkide järele.

Panga ümbermuutmife kawa leiab toetust lefifkoha organifafioonides.

Kaitfe weeputufe wastu.

Oja Petrograbi poolt, mis liitub Wõrje füllaga, kannatab pääle fadamat fõige enam weeputufe all. Septembrikuu weeputufe ajal oli fiin wesi üle inimefe päa. Lähe-matel päewadel algawad fiin juured tööd Petrograbi poole kaitfemifeks Suure Reewa weeputufe eest. Watnöi faare poolt ehitataffe eriline tamm ja oja tanaali, mis eraldab faart Petrograbi poolest, kate-taffe kiini.

Uue külmetusruumi ehitamine.

Oktoobri raudtee kaubajaama tuleb 8 kuni 10 miljoni puuda rutu rittiminewat kaupa. Nende ülewõimine Tõhernigowi külmetusruumi töstab nende hinda ja teeb kauba faamife keerulifemaks. Uhendufes fellela tunnistas Oktoobri raudtee walitfufus tarwilifuks ehitada uut külmetusruumi Oktoobri raudtee reififjate jaama juure.

Uus külmetusruum kawatfetatfe ehitada kolmefordne, warustada uemate fife-faadebega. Külmetusruum wõtaw wastu 150 tuhat puuda kaupa korraga.

Ehitamine läheb maksma 500 tuhat rubla.

Cestlased S. N. W. Wiidus.

Kultuur-hariduslikust tööst meie afundufes.

Nõhlem ofawõttu punase nurga tööst. Kõhufufst kooli wastu tuleb tösta.

(Domkino afundus, Dubowa freifis, Leningrabi kub.).

Punases nurgas töötawad enefearendamifes, näite- ja lauluringid. Ringide töd on täitfa rahuloldaw. On pandud toime mitmed pidud. Noored wõtawad punase nurga tegewufest energilifelt oja, kuid on wane-maid, kes ei ofta feda tööd hinnata ja tatistawad oma lapfi punase nurga tööst oja wõtta.

Punane nurg muretjes omale kirjandust ja walla hoolekandja poolt faadetatfe ajalehti.

Kooli töötat rahuloldawalt. 110 kooli-ealifst lapseft käib 99 koolis. Ainult 15 afunifftu on täitnud ofufse kooli toetamife asjus, kuna teifed waatawad kooli pääle külmaweretifelt. Koolinõufogu peab wift küll nende fõhtuteel meele tuletama oma pääle wõetud fõhufufi kooli wastu.

Kooli juures puudub laste magamifstuba, mida kawatfetatfe kõrwaldada ruumide laiendamife ehk wanade remonteerimifega. Hoolekandja on warustanud kooli kirjufufe materjaaliga.

Ajunifftudeft on 17 peret kooperatiifi liitmed, on „Kõpri“ liitmed, paljud on wastafiftu abiandmife komitee liitmed.

Kooli juures töötat ka kirjafstamatufe liitwibeerimife kool, kus õpib 17 täiskaswanut.

Kõite feda tööd, ifeärans koolis, tuleb panna kooliõpetajate f. Bobkowskaja ja fm. Janfeni arwele.

Domkinalased, edasif! Lepalind.

Mis fõrduda ei tohi.

(Allmäe afundus, Kaukaafias).

Küländufogu efimees feletas ajunifftudele, et 10. märtsil antawat raioonisfeemnewilja. Paljud fõitfid porife teega 25 wersta taha. Raioonis aga feletati, nad ei ole farnast korralduft teinud.

Kui küländufogu efimehelt järele päriti, mifst ta inimefi ilmaagu ajas, wastas ta „les teab, kuidas ma nende paberitega efifin, mida feemnewilja fõhta faabeti“.

Ametifitud peaks paberid hoolega läbi waatama enne kui hult inimefi oma lewadife töd juureft ära tõmmata ja tühja tuult lasta tallata.

Üks muidu fõitjateft.

Solotaja Riwa lauluring.

(Ratatsfinski tr., Omaki kub.).

21. märtsil oli meil naiskõsoolek, kuhu kututi ka laulukoor. Kuid wiimane ütles wäljaastumifelt ära. Sarnane laulukoori ülespidamine tekitas fiin pahameelt.

Saimen.

(Krasna afundufes, Dubowa tr., Leningrabi kub.).

Seltfimaja juures puudub kaew. Seepäraft peawad pidu korraldajad muretfjema pidude ajaks seltfimaja juure wee, et ei fõrduts farnane lugu, nagu 22. märtsil ärapeetud pidul, kus mõnedki pidid mine-ma kuhugile kaugele jann kufututama.

Fustofchi liige.

Mume pääletungimifefe.

(Blüfja wald, Suuga tr., Leningr. kub.).

Meie wald on kultuur-haridusliku töd poolest maha jäänud. Sugemifstuba ei anna fuuremaid elumärke. Tõdiawad paptistid, kes ofstawad noorfugu fõffu tõmmata oma keelpilide kooriga.

Nüüd on aga see wald Pääne tödrähwa kommunistliku ülitooli Cesti sektori hoole-alufeks. Wiimane on pannud omad ringid fõjajalule ja ofustab lähemas tulewifus afuda pimedufefe pääletungimifefe.

Scorpion.

Loodame wiljakamat tööd.

(Afanafjewo af., Tõherpowetfi kub.).

26. märtsil oli meie afundufe ülfkõsoolek ühes K. Margi nimelife klubi liitmetega, kus arutati klubi küsimust. Klubi juhatus ega rewifjoni kommisfjon aruanetega ei efinenud. Selgus, et klubi töd lõnab.

Kõsoolekul waliti uus rewifjoni kommisfjon, ofufstati raamatufogu Billi tallust kooli juure tuua ja poliitilife felffiooni juhatajaks waliti fm. Klettenberg. Ka juhufst unendati ühe liitmega.

Loodame, et nüüd töd wiljakamalt läheb.

Matš.

Noorte elu.

Seltfimehed!

Seltfimehed! kufsum kõiti töölifst üles aitama meie noorte pioneeride lehte: „Ленинские Искры“ tellida. C. T. ü. partei kollektiif andis 16-da 1-se mai nimelife noorte pioneeride rühmale 3 rubla 20 kop. ning C. T. ü. noorte kollektiif andis 3 rubla 70 kop. lehtede tellimifeks. Lehe järele faab õppida tundma lastelikumifst ja misfugufelt ta tegufteh, mis on puudus ja misfugune töd on täies hoos. Meie töstame endi häälefandja tellijate arwu, et ta alla ei langefs ja fihime ofte maa laiematesse rahwahulkadesse.

Kufsum üles naistöölifst aitama tösta pioneeride häälefandjat.

16. 1. mai nim. pion. rühm.

Ülfift „Sirp ja haamer“. S. Päll.

„Sädeme“ küsimufe puhul *).

„Edasif“ nr. 74, 1-ft aprillifst f. a. puudutab Edo Afno artiflis „Säde ja ta üles-andeb“ terawat küsimust, küsimust, mis nagu ofas torgib meil filmas, kuid mille lahendufest ehk wähemalt digeft walgufstufest pole juttu. See on — keeleline küsimus. Mis puutub „Säde“ fifu, fiis ole-tame, et ta oli juhufstif, kuid ei faa fugugi nii kategoorilifelt ütelda, et ta maanoorte ei wastand. Autor põhjeneb fellel, et maanoor ei leidnud „Sädemest“ midagi oma elust ja olust, mifstõttu kufufirja jättis lugemata.

Siin waidlefjin. Efitels — „Säde“ pole ainult maanoorte leht, waid ülfse noorte leht, nii et maanoorte kõrwal kufufirjas fõhta leiawad iftagi linnaanoored. Teifels — maanoored on ife füllid, et nad nii wähe kirjufafid enestest. Ei malfsa oodata oma elu-olu põhjalifftu walgufstufst linnas elawailt noorilt kirjufnikelt ja noorte juhtidelt. Riipalju kui wiimaste wõimufes on feifsnud puudutada küsimust maaelust, niipalju on nad ka feda teinud. Selle tõendufests wadeldge feni ilmunut „Sädet“. Wuidugi, kui edespidi maanoored elawamalt oja wõtawad oma kufufirjast, jääb neile wiimafes tähfjam oja ja feda wõib ainult terwitada.

See oli fifu fõhta. Keelelifelt pole aga kufufirjas wõet kindlat feifufõhta. Ega tifta feda wõtta ka autor. On ainult wähi fammudel tagurpidi minet. „Ei ole tarwis tulewifus tagaajada ifufirjanduslikust ja „uue Cesti“ keeles faastõid“ — kuuleme Afno fuuft. Mis see tähendab? Maanoored ei falfiwat feda, ei faawat aru. Aga wõtame ainult autori nime „Edo Afno“ — milline fugulus Cestimaal fõrd mõllawa Afawifu „o“ palawifuga „moder-nima“ kõigest „modernifst“ keeleuendufest. Infufinfifwifelt, peaagu fiffühilifelt tuleb keeleküsimus ife enefst päewafõrda. Me lööme omale wastu nägu ja ütleme: „pole tarwis keeleuendufst, me ei faa tajf aru“, me tõendame, et pole haiged, kuid haigus peftub kindlasti meie weres. On aeg püftitada küsimust ta täies ulatuses, fõgu ta fifeandawais wõrwes.

Sõnatõlin on ainult see, kui ütleme: „maal ei loeta keeleuenduslikust kirjandufst ainult keeleuendufe päraft“. Afjata ajada füllid wormi kaela. Worm ei ole fiin domineeriw. Päättõmbejõud on iftagi fifful. Ratfuge ainult trehwata fifta, as-tuda konnafilmale, kufituge elufifi küsimust ja teid loetatfe kuni leht ära kulub, waatamata, et pooldate keeleuendufst, f. o. et kirjufate digefti ning tarwitafe reeglifid.

Milles on fiin arufamatus? Arufamatus on aga felles, et koerast tehafte ele-want, et „keeleuendufe“ all mõifstetaffe „Siurufist fäfehelinat“. See on efifstus. Meie „uus keel“ on midagi muud. Fa meil pole aimugi, et me wiimast maha fiftudes ka ifeennast maha fiftume. Kõif need, kes fõdiwad keeleparandufe (leian felle termini palju fõhafema) wastu, tar-witawad ometi ife poolfult parandet keelt, raiuwad ja rifuwad teda, ning tunnewad end keele alal päris fõbus. Sellele lõpp! Lõpp fellele! Üks ainus famm waja nih-

*) Mõttewahetufe järjefõrras. Autori kirjuf-wifst muutmata.

kuda edasif, kuid felle fammu tegemifel hädafetatfe, protesteeritaffe. Ainus famm . . faotada fõrratus ja panna fõrd maija. See ongi see meie keele-uendus.

Galedas feifufõrras oleme. Meie kufufirjad wajawad faastõid, meie proletaarne ajufirjandus wajab ajufirjanifft, meie koolid wajawad õperaamatuid, kuid meil puuduwad need, kes feda fuudawad anda. Milles wiga? Kas puuduwad ififud, kel felfs fuudet? Ei fugugi? Wõifte meie poliitiferid, felfstõnna tegelafed, organifjaatorid täis aktiifufst ja langelasifftu üles-ehifusmeeleolu. Kõhuwas enamufes puudub neil keel. Toon felle tõendufena paar juhufstifftu wäljawõlet felftfimeeste kirjufst. Üks kirjufab nii:

„Peame plaanifalifst ajuma feda töftma. Kultuuralifst fõndil on meil abfõljutno wähe kätte faawutufi. Sne. jne. jne.“

Teine kirjufab naa:

„Sellesse tößse wajame tõmmata kõife komfõmofififid. Kuid ifeäralfftu tähelepae-mifst peame põõrama parteift noorte pääle. Sne. jne. jne.“

Maanoored! Dotate teie töesti farnast kirjandufst? See tähendatfs — meie ei määra end mitte kui eefilafed, waid kui üks fegarahmus, kellel pole oma puhafst, grammatifstifst keelt, ega oma kirjandufst. Olen kuulnud mitmelt poolt: „Milles eestikeel? Saagem wenelafest!“

Pidage, felftfimehed! See on fõldub liig kufufarinnalifst. Wõifst arwefse need 230 kuni 240 tuhat (wõib olla rohkemgi) eefilafst, mis Kõufõgude maal. Kefhendage fellela, et pool nendest ei ofta mingi keelt pääle eestikeele. Selle maffi töölifst ning talupoegi jätakfite fiis pimedufes!

Kuid mul on weel teine tähfjam põhjus, mifst meie peame end määrama kui eefilafed, kui rahmus, kel on oma kindel teel, oma kufst ja kultuur keelelifes mõttes. Mifst peame feda tegema? Wastus: et hoopid anda fõdanufefe. „Jga maa proletaariat hawitagu kõige enne oma maa fõdanus“. Mifst unufstame need Marfif fõnab? Meie, 240 tuhat (wõib olla roh-kemgi) eefilafst Wenemaal peame looma Kõufõgude Cesti tuume, lähtefõha, kufst wälja läheb Cestimaal rewofufioon. Cesti-maa proletaariat kaotaks meie rahmufe hawinemifega Wenemaal moraalfelt hfiigla palju. Seepäraft juft tugebfti Sotfialifstifst-tude Wabariifide Üift rahwufte wabal enefemääramifel.

Olen länud pitale. Rinda on fõgunud niipalju tufsta ja tuld felle küsimufe küft-tufte puhul, et wõimata oli hõiduda.

Weel midagi nimetan — Cesti Tõd-rahwa Ülfkooli kirjandufaring on laialife kirjanduslife uurimisprogrammi kõrwal juba ülesfäadnud niinimetet „keeleringi“ küsimufe, mis lähemal ajal loodetawasti laheneb. Tatistufst juhufufe poolt pole ette näha. Ringi fiftis on warustada ülfkooli õppurid põhjalifftu keele tundmifega ja keeleparandufe põhimõttega. Õppurid kui tu-lewafed pedagoogid wiuwad walgufe laiali afundufte wõrtu. Siitpoolt laheneb keele-küsimus, maanoored! Sel teel pääfeme laiale weele, ega tule fraftfeda meie aja-kirjandufel ning koolikirjandufel.

Teifelt poolt loodame koondufst noorte proletaarfete kirjufnikfude peres. See on hädatarwilif. On niipalju hinge põleta-waid küsimust, mida ülfstul lahendaba wõimata. Üks neift on juft keeleparandufe küsimus. Nende kahe koondufe läbi, f. o. „keeleringi“ ja kirjufnikfude ringi läbi, faawutafime faks afet, faks kwalififafiooni, — kirjufiku ja lugeja, — mis meil feni puundub, kuid mis mõõdapääfematud, kui me tahame luua oma proletaarf kirjandufe.

Ain Kannalet.

Leningrabi teated.

Walimifed Leningrabi nõufõgnufe.

16 päewa fõfful on walitud Leningrabi nõufõgnufe 1668 liiget. Keift on: kom-munifste — 1106, komnoorfõolaft — 91, parteifuid — 454. Tõõlifst ja naistõõlifst töõpõngi tagant — 1179 (üle 70%).

11. aprillil, kell 7 päewal, on Leningrabi nõufõgu X kõõfseifu efimene täifõgu iftang.

Teaatrite trufst.

Loodi kolmik, kes peab wälja töõtama küftmufe, kuidas koondada ühfje teatri trufsti alla Leningrabi teaatrite ettemõtteid.

Типография Комкитери, Государственное изд., Екатеринбургский пр. 87. — Ленинградский Гублит № 8545.